

**CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL**

Ügyiratszám: 82208-5-37/2016.
Ügyintéző: dr. Ruzsáli Pál
Csókási Antia
Filakné Enyedí Andrea
Kovács Viktor
Tel.: +36 (62) 681-668/2668

Tárgy: Déli Áramlat Magyarország Zrt.,
a Déli Áramlat gázvezetékek a
környezetvédelmi hatóságként eljáró
Csongrád Megyei Kormányhivatal
illetékességi területére eső szakasza,
környezetvédelmi engedély
Hiv.szám: -
Melléklet: -

H A T Á R O Z A T

Déli Áramlat Magyarország Zrt. (1123 Budapest, Alkotás u. 50.; KÜJ: 103 082 749; Cégjegyzék száma: 01-10-046591) részére a 2015. december 18-án – a *Déli Áramlat gázvezetékek a környezetvédelmi hatóságként eljáró Csongrád Megyei Kormányhivatal illetékességi területére (Bács-Kiskun megyei szakasz) eső szakaszának engedélyezése tárgyában* – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: rendelet) szerint indított környezeti hatásvizsgálati eljárásban, a rendelet 1. számú mellékletének

- 41. pontja [Gáz-, kőolaj-, kőolajtermék-, vegyi anyag- vagy geológiai tárolásra szánt szén-dioxid-áramokat szállító (beleértve a nyomásfokozó berendezéseket is) vezeték 800 mm átmérőtől és 40 km hosszától] szerinti tevékenységhez

k ö r n y e z e t v é d e l m i e n g e d é l y t a d o k.

Előírások:

Földtani közeg védelme:

1. A tevékenységet környezetszennyezést kizáró módon, a vonatkozó jogszabályokban előírtaknak megfelelően kell végezni.
2. A tevékenység során nem okozhatják a földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotát.
3. A földtani közeg jó minőségi állapotának biztosítása érdekében, a tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.
4. A tevékenység során észlelt bármilyen rendkívüli eseményt azonnal jelenteni kell a környezetvédelmi hatóságra.
5. Az engedélyesnek üzemi kárelhárítási tervet kell készíteni és benyújtani hatóságunkra 2 példányban.

Határidő: használatbavételi engedélyezési eljárás megindításáig.

Hulladékgyaldalkodás:

6. A létesítmények kivitelezésének befejezését követő 30 napon belül be kell nyújtani hatóságunkra a kivitelezés során keletkező hulladékok típusára (azonosító kód) és mennyiségére vonatkozó részletes kimutatást, valamint a hulladékok kezelőinek átvételi

---

Postacím: Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

☒ 6721 Szeged, Felső-Tisza part 17. 6701 Szeged, Pf. 1048.

☎ +36 (62) 681-681

🌐 www.csmkh.hu

✉ titkarsag@ktf.csmkh.hu

igazolását, a helyben hasznosított hulladék(ok) esetében igazolni kell a hulladékok beépítését.

7. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a hulladékkezelési tevékenység csak jogerős hulladékgazdálkodási engedély birtokában végezhető.
8. A tevékenységet környezetszennyezést kizáró módon, a vonatkozó jogszabályokban előírtaknak megfelelően kell végezni.
9. A munkagépek szervizelése csak szakszervizben történhet.
10. A kivitelezés területén történő esetleges üzemanyag feltöltés (tankolás) csak műszaki védelemmel ellátott területen végezhető.
11. Az esetlegesen elcsöpögő üzemanyagot azonnal fel kell itatni, és azt veszélyes hulladékként kell kezelni.
12. Az esetlegesen szükségessé váló növényzetirtás során keletkező növényi hulladékokat hasznosítani kell.
13. A hulladék termelője, tulajdonosa köteles a birtokában lévő, bármely tevékenységből származó hulladékokat környezetszennyezést kizáró módon, szelektíven – veszélyes hulladék esetén a hatályos jogszabályban meghatározott módon – gyűjteni.
14. Ártalmatlanításra csak az a hulladék kerülhet, amelynek anyagában történő hasznosítására vagy energiahordozóként való felhasználására a műszaki, illetőleg gazdasági lehetőségek még nem adóttak, vagy a hasznosítás költségei az ártalmatlanítás költségeihez viszonyítva aránytalanul magasak.
15. Az engedélyes köteles a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő részletes nyilvántartást vezetni a hulladékokról, illetve a hulladékgazdálkodási tevékenységgel összefüggő anyagokról, amelyet a hatóság munkatársainak mindenkor köteles azok kérésére rendelkezésre bocsátani.
16. Az engedélyes köteles a telephelyén keletkező hulladékokról évente a hatóságnak adatszolgáltatást teljesíteni a hatályos jogszabályi előírások szerint.
17. A keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladék csak engedéllyel rendelkező hulladékgazdálkodónak adható át.

Természetvédelem:

18. A kivitelezési munkálatok megkezdése előtt legalább 5 munkanappal a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságot értesíteni kell.
19. **A dunai irányított fűrés esetében a be- és kilépési pontokat, továbbá az indító és fogadó gödröket védett természeti területen, illetve Natura 2000 területen kívül kell kialakítani.**
20. **A Ferenc csatorna, illetve az Igali Főcsatorna környezetében a be- és kilépési pontokat, továbbá az indító és fogadó gödröket a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal közösen kell kijelölni.**
21. **A hatásvizsgálat dokumentációban Dávod3 és Dávod4 kóddal jelölt helyszíneken, továbbá a dunai ártéren kivitelezési munkálatok csak vegetációs időn kívül (szeptember 1. és március 15. között) végezhetőek.**
22. **A dunai ártéren, továbbá a Dávod3, Dávod4 és Dunafalva1 kódszámmal jelölt területeken és erdőterületeken csak szűkebb (20,6 m-es) területsáv vehető igénybe, az ezen kívül eső területrészek sem munkagépek, sem építési anyagok tároló-, deponáló-felvonulási stb. helyeként nem vehetőek igénybe.**
23. **Fokozottan védett madárfajok lakott fészkének tágabb védőzónáján (200-400 m) belül kivitelezési munkálatok csak az adott faj fészkelési idején kívül végezhetőek. Az érintett területeket és fészkelési időszakokat a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szakembereivel közösen kell meghatározni.**

24. Nyílt árkos fektetésnél a munkaárok falát úgy kell kialakítani (pl. partfalak hálós takarásával, vagy a madarak távoltartását biztosító rézsű kialakításával), hogy azokon megelőzzék a védett és fokozottan védett madarak (pl. partifecske – Riparia riparia, gyurgyalag – Merops apiaster) megtelepedését.
25. Amennyiben a munkaárkokban mégis megtelepednek védett, vagy fokozottan védett madarak, azt azonnal jelezni kell a területileg illetékes természetvédelmi őr felé, a munkálatokat pedig az érintett szakaszon a fészkelési idő végeztéig (szeptember 30.) fel kell függeszteni.
26. A megtelepedett védett vagy fokozottan védett madarak zavarása, riasztása, elpusztítása, továbbá költőhelyeik lerombolása, károsítása tilos.
27. A munkaárkokba kerülő állatok kíméletes eltávolításáról folyamatosan (naponta legalább 1 alkalommal) gondoskodni kell.
28. A természetes vegetációjú területeken a kivitelezést követően a terület helyreállításáról gondoskodni kell.
29. A kivitelezési munkák idejére a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól természetvédelmi szakfelügyeletet kell kérni.

Levegővédelem:

30. A létesítési munkálatok során a diffúz kiporzást a lehető legkisebb mértékűre kell visszaszorítani, a tehergépkocsik ömlesztett homok-, illetve földrakományát le kell fedni.
31. A szállítási útvonalak megtervezésénél minimumra kell csökkenteni a lakott ingatlanok megközelítését, a gépjárművek helyben járatását mellőzni kell.
32. A szállítási útvonalakat szükség szerint nedvesítéssel pormentesíteni kell.
33. A burkolt útfelületeket rendszeresen takarítani kell a felhordott szennyeződésektől (pl. sár) a másodlagos porszennyezés megelőzésére.
34. A létesítési munkálatok során a szállító járművek és munkagépek által okozott légszennyezést a munkagépek gazdaságos kihasználásával kell a minimumra csökkenteni.
35. A szállító járművek és munkagépek motorjainak rendszeres karbantartásával minimalizálni kell a légszennyező anyag kibocsátást.
36. A gázvezetéki létesítmények bejelentés köteles légszennyező pontforrásának (vészhelyzeti generátor) létesítési pontforrás engedélyét a kivitelezés megkezdését megelőzően be kell szerezni.
37. A helyhez kötött vészgenerátort (dízel üzemű) LAL-alapbejelentő lapon be kell jelenteni az illetékes környezetvédelmi hatóságához.
38. A fáklya üzemeléséről naplót kell vezetni, melyben fel kell tüntetni az üzemállapotot, a fáklyázás technológiai okát, az elfáklyázott gáz mért mennyiségét.

Zaj- és rezgésvédelem:

39. Az építkezés időszakára az építés jellemző munkafázisaira kiterjedő zaj- és rezgésvédelmi szakvéleményt (organizációs terv) kell készíteni, amelyben meg kell határozni az egyes munkafázisok során kialakuló zaj- és rezgésterhelést, és a zaj- és rezgésterhelési határértékek betartásához szükséges műszaki- és munkaszervezési intézkedéseket. A környezetvédelmi hatósághoz be kell nyújtani a zajvédelmet ismertető akusztikai szakvéleményt.

Teljesítési határidő: az építési munkák megkezdése előtt 60 nappal.

40. A szállítási útvonalakat úgy kell kijelölni, hogy az a meglévő nagy forgalmú úthálózatot vegye igénybe, és minél kisebb mértékben terhelje az alacsony zajterhelésű környezetet.
41. Az elérhető legjobb technika (alacsony zajteljesítmény-szintű, korszerű géppark) alkalmazásával, a lehetséges zajcsökkentő műszaki intézkedések (zajvédő paraván,

zajcsökkentő gépburkolat, stb.) megvalósításával a lehető legalacsonyabb szinten kell tartani a környezeti zajterhelést.

42. Kerülni kell a gépek (zajforrások) indokolatlan üzemeltetését (álló gépjárművek motorjainak járatását, stb.).
43. Abban az esetben, ha valamely ingatlan védelme műszaki vagy üzemszervezési intézkedésekkel nem oldható meg a határérték túllépése nélkül, a határérték teljesítése alól felmentést kell kérni a környezetvédelmi hatóságtól.

Teljesítési határidő: az építési munkák megkezdése előtt 60 nappal.

Szakkérdés vizsgálata:

1. *környezet-egészségügyi szakkérdésben, így különösen a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően:*

1. Az építés várható hatásait a kiválasztott kivitelező által készített organizációs tervhez készítendő környezetvédelmi tervfejezetben pontosítani kell.
2. A projekt megvalósítása során – a kivitelezés időszakában - az alábbi feltételek betartása indokolt:
  - Az építőipari kivitelezési tevékenység a jelentősebb tereprendezéssel érintett munkaterületeken nem járhat a környezeti levegő olyan mértékű porterhelésével, amely légszennyezést okoz, illetve nem eredményezheti az egészségügyi határérték túllépését (a szállítási útvonalak kijelölésekor a települések belterületeit lehetőség szerint lehetőleg el kell kerülni).
  - A lakott területek közvetlen közelében megvalósítandó építőipari kivitelezési tevékenység a védendő létesítményekben élők számára zavaró, egészségkárosító mértékű zajhatást nem okozhat (az építés ideje alatt a szállítási útvonalak lakott területeket érintő szakaszain indokolt esetben zajmérést kell végezni, melynek eredménye alapján kell meghatározni a védelmi intézkedéseket).
  - A projekt megvalósításának különböző helyszínein folyamatosan biztosítani kell a kommunális szilárd és folyékony hulladék zárt és fertőzésveszélyt kizáró módon történő gyűjtését és megfelelő gyakoriságú elszállítását, amely megakadályozza a szétszóródást és /vagy csepegést, valamint a bűz-és szaghatást is csökkenti.
  - A nyomvonal környezetében elhelyezkedő üzemelő vízbázisok (*Hercegszántó, Dunafalva, Dávod közüzemi vízművei/ivóvíztermelő kútjai*) által szolgáltatott víz minőségében a projekt megvalósítása nem okozhat vízminőség romlást.
  - A veszélyes hulladékokkal történő tevékenység (gyűjtés) során törekedni kell az egészségügyi kockázatok minimalizálására.
  - A talaj, a felszíni és a felszín alatti vizek védelme érdekében az ideiglenes veszélyes hulladék-, veszélyes anyag -, illetve egyéb szennyező anyag (pl. üzemanyag, stb.) tárolókat megfelelő védelemmel (szivárgásmentesen, szigeteléssel) szükséges kialakítani.

- A veszélyes anyagokkal és keverékekkel végzett tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a biztonságot, az egészséget, illetve a testi épséget ne veszélyeztesse, a környezetet ne szennyezhesse, ne károsíthassa.
- A nemdohányzók védelme érdekében folyamatosan biztosítani kell a vonatkozó egészségvédelmi követelményeket.

3. A projekt megvalósítását követően - az üzemelés időszakában, vagyis a földgáz (Tűzveszélyes gáz 1., Nyomás alatt lévő gáz veszélyességi osztályokba sorolt, H220 „Rendkívül tűzveszélyes gáz”, H280 „Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz, hő hatására robbanhat” figyelmeztető mondatokkal jellemzett aszfixiás gáz, vagyis körülhatárolt környezetben a gáz felgyülemzése fulladást okozhat az oxigén hiány következtében) szállításával összefüggő tevékenység során - az alábbi feltételek betartása indokolt:

- A mérőállomás (Hercegszántó, 028/19. hrsz. alatt, folyamatos munkavégzés céljára kialakított építmény) működése során a veszélyes anyagokkal/keverékekkel tevékenységet végző munkavállalók kémiai biztonsághoz kapcsolódó jogosultságának biztosítása érdekében, a veszélyes anyagok és veszélyes keverékek káros hatásainak megfelelő módon történő azonosítása, megelőzése, csökkentése, elhárítása folyamatosan biztosított legyen.
- A mérőállomáson alkalmazott technológia során felhasznált veszélyes anyagok/keverékek formai és tartalmi követelményeknek megfelelő biztonságtechnikai adatlapjainak rendelkezésre kell állnia.
- A mérőállomás működtetése illetve a gázvezeték üzemeltetése mentési tervet magában foglaló intézkedési terv birtokában történhet, amely a veszélyes anyagokkal/keverékekkel végzett tevékenységgel összefüggő rendkívüli események során előforduló egészségügyi kockázatok kivédésére, a balesetek, üzemzavarok és veszélyhelyzetek kezelésére szolgál. A terveknek a biztonsági gyakorlatok és az elsősegélynyújtás gyakorlására vonatkozó előírásokat is tartalmaznia kell.
- A mérőállomáson a nemdohányzók védelme érdekében folyamatosan biztosítani kell a vonatkozó egészségvédelmi követelményeket.

2. *növény- és talajvédelmi szakkérdésben, így különösen a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata:*

Talajvédelmi szakkérdések tekintetében a benyújtott dokumentációban foglaltakkal egyetértünk. Az engedélyesnek a vezetékfektetés során, valamint az egyes műtárgyak építése során be kell tartania a humuszmentéssel összefüggő, illetve a humusz kezelésével kapcsolatos feladatokat. A későbbi üzemelése során a beruházás nem lehet káros hatással a környezetében található mezőgazdasági területekre, azokon a talajvédő földhasználat nem korlátozódhat.

3. *örökségvédelmi szakkérdésben, így különösen kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően:*

- A tervezett beruházás vonatkozásában a 2014-ben készített előzetes régészeti dokumentáció (ERD) első fázisaként elkészült dokumentációt ki kell egészíteni a hatályos jogszabályoknak tartalmilag és formailag megfelelően. A kiegészített ERD-t,

illetve az ennek figyelembe vételével készített feltárási projekttervet a területileg illetékes örökségvédelmi hatóságnak jóváhagyásra legkésőbb a gázvezeték építésére vonatkozó tervdokumentáció részeként, az engedélyezési eljárás folyamán jóváhagyásra meg kell küldeni.

4. *a termőföld mennyiségi védelmének követelményeinek vizsgálata:*

A megkeresés mellékleteként becsatolt engedélyezési terv vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a beruházás megvalósítása során termőföldet is igénybe kívánnak venni (a mérőállomás kialakítása, a bekötőút építése, fáklyaudvar létesítés, csőfektetési és szerelési munkák során).

A beruházás megkezdése előtt más célú hasznosítási (végleges, időleges) eljárást szükséges lefolytatni a beruházással érintett földrészekre vonatkozóan a Bajai Járási Hivatal Földhivatali Osztályánál.

A beruházás kivitelezése során figyelemmel kell lenni arra, hogy a beruházás tárgyát képező földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység ne akadályozza.

5. *erdészeti szakkérdésben, így különösen a) az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata tekintetében; és b) ha az eljárás során vizsgált beruházás vagy tevékenység erdő igénybevételével jár, akkor az a) pontban foglaltakon túl az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének vizsgálata tekintetében:*

- A létesítés megkezdése előtt az érintett erdők építéséhez szükséges része igénybevételének (rendeltetésszerű használat akadályozása) az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 78. § (2) bekezdése szerinti engedélyezése is megtörténik. Erre vonatkozóan a kérelmezőnek a 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 54. § (1) bekezdésében felsorolt mellékletek benyújtásával külön eljárást kell kezdeményeznie az erdészeti hatóságnál.

6. *bányászati szakkérdésben, így különösen az adott építmény létesítésének és tevékenység végzésének a földtani környezetre való hatásának vizsgálata az ásványi nyersanyag és a földtani közeg védelme szempontjából:*

Az engedély megadásának bányafelügyeleti szakkérdés tekintetében akadálya nincs.

7. *területfejlesztési szakkérdésben, így különösen a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálata tekintetében:*

A vizsgálat során megállapítottuk, hogy az EUROIL-FŐMTERV-UNITEF-YUZHNIIGIPROGAZ Consortium (1138 Budapest, Népfürdő u. 22.) által készített, a Déli Áramlat gázvezeték létesítésével kapcsolatos környezeti hatástanulmányban foglalt tervezett gázvezeték nyomvonal és létesítendő mérőállomás mind az Országos Területrendezési tervvel, mind a Bács-Kiskun Megyei Területrendezési Tervvel összhangban van, azokkal nem ellentétes.

A szakhatóság előírásai:

1. Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 35300/302-1/2016. ált. számú állásfoglalása:

„A Déli Áramlat Magyarország Zrt. (1123 Budapest, Alkotás u. 50.) meghatalmazása alapján az EUROIL-FŐMTERV-UNITEF-YUZHNIIGPROGAZ Konzorcium (1138 Budapest, Népfürdő u. 22.) által készített, és benyújtott, „Déli Áramlat gázvezeték környezeti hatástanulmány” című dokumentáció és kérelem alapján indított kiemelt jelentőségű környezeti hatásvizsgálati eljárásban a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság illetékességi területét érintő vezeték szakaszra vonatkozó környezetvédelmi engedély kiadásához hozzájárulok az alábbi előírásokkal:

Az engedélyezési tervek kidolgozásánál a kötelező tartalmi követelményeken túl figyelembe kell venni, hogy:

1. A tervezett létesítmény vízilétesítményekkel történő keresztezésének megtervezésénél a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet aktuális előírásainak betartása szükséges.
2. A tervezett építmények nagyvízi mederben történő elhelyezéséhez a folyószakasz mederkezelőjének hozzájárulását is be kell szerezni.
3. A nyomáspróbához szükséges vízkivétel és visszavezetés csak vízjogi engedéllyel végezhető.
4. A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 10.§ (1) bekezdése alapján a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható. Mindezekre figyelemmel a tevékenység folytatását és az elhelyezés kialakítását úgy kell megtervezni, hogy megfeleljen a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet műszaki védelemmel szemben támasztott követelményeinek és biztosítsa a felszín alatti vizek védelmét.

Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít.

Jelen szakhatósági állásfoglalással szemben jogorvoslattal élni az eljárást lezáró határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen benyújtott fellebbezés keretében lehet.”

Jelen engedély nem mentesít a más jogszabályokban előírt engedélyek és szakhatósági állásfoglalások beszerzési kötelezettsége alól.

Az engedély érvényességi ideje: a jogerőre emelkedéstől számított 10 év.

A környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén a környezetvédelmi hatóság határozatában kötelezi a környezethasználót kettőszázezer forinttól ötszázezer forintig terjedő bírság megfizetésére, az engedélyben rögzített feltételek betartására, valamint legfeljebb hat hónapos határidővel intézkedési terv készítésére.

A határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez címzett, de a Csongrád Megyei Kormányhivatalhoz,

mint elsőfokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz két példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

A jogorvoslati eljárás díja – a jogszabályban meghatározott esetek kivételével – az igazgatási szolgáltatási díjtétel 50 %-a, azaz 450 000 Ft, amelyet a Csongrád Megyei Kormányhivatal 10028007-00335663-00000000 előirányzat-felhasználási számú számlára kell átutalni, és a díj megfizetését igazoló bizonylatot vagy annak másolatát hatóságunk részére megküldeni. A befizetési bizonylat közlemény rovatába kérem feltüntetni jelen határozat számát.

A kérelmező az eljárás 900 000 Ft igazgatási szolgáltatási díját befizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

Jelen határozat – fellebbezés hiányában – a fellebbezésre nyitva álló határidő leteltét követő napon jogerőre emelkedik.

Jelen határozat fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

I N D O K O L Á S

A Déli Áramlat Magyarország Zrt. 2015. december 18-án – a *Déli Áramlat gázvezetékek a környezetvédelmi hatóságként eljáró Csongrád Megyei Kormányhivatal illetékességi területére eső szakaszának engedélyezése tárgyában* – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) alapján hatásvizsgálati eljárás lefolytatására irányuló kérelmet és dokumentációt nyújtott be hatóságunkhoz.

A R. 7. § (1) bekezdése alapján a környezeti hatásvizsgálati eljárást a környezetvédelmi hatóság a környezethasználó kérelmére indítja meg.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet (továbbiakban Rendelet) 9. § (3) bekezdése alapján az elsőfokon eljáró környezetvédelmi hatóság a kormányhivatal.

A benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentáció alapján megállapítottam, hogy az formailag és tartalmilag megfelel a R. előírásainak.

A Déli Áramlat földgázszállító-vezeték kiépítéséhez és a vezeték üzemszerű működtetéséhez kapcsolódó beruházások megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 297/2012. (X. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése és 1. sz. mellékletének 2. pontja alapján jelen eljárás tárgya nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy.

1. Tervezett beruházás

A tervezett Déli áramlat gázvezeték magyarországi teljes hossza: 245,558 (245+627) km. A gázvezeték 5 megyét érintve (Bács-Kiskun, Tolna, Baranya, Somogy, Zala), 74 db település területén halad keresztül, amelyek közül a Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály illetékességi területe a Bács-Kiskun megyét érintő szakasz, ahol 4 db település (Hercegszántó, Dávod, Nagybaracska, Dunafalva) közigazgatási területe érintett.

A vezeték műszaki adatai

Átmérő:	A teljes szakaszon DN1400 (56') méretű
Falvastagság:	23 illetve 30,5 mm, a cső külső átmérője mindkét esetben 1422 mm.
Cső anyaga:	MSZ EN ISO 3183 szerinti acélcső A csövek az EN10301 szerint gyárilag felhordott belső szigetelő bevonattal és külső, háromrétegű polietilén bevonattal ellátottak.
Nyomás:	DP 100 bar névleges nyomású

A gázvezeték megépítése a tervek szerint 2016 év decemberéig történik meg.
Az építés várható időtartama: 1,5 év.

2. A nyomvonal ismertetése

2.1. Vízsintes vonalvezetés

A tervezett nyomvonal Hercegszántó területén lép az országba. A határ magyar oldalán helyezkedik el a hercegszántói mérőállomás, a lakott területtől keletre.

A település keleti oldalán halad a nyomvonal, majd Dávod település északi oldali kerülése után tér vissza a jelenlegi nyomvonal a Konzultációs kérelemben szereplő nyomvonalra.

Az eredeti elképzelés szerint a nyomvonal Hercegszántó települést dél felől kerülte volna el, azonban a természetvédelmi szempontból kedvezőbb nyomvonal kialakítás miatt a település keleti oldalán halad a nyomvonal, majd Dávod település északi oldali kerülése után tér vissza a jelenlegi nyomvonal a Konzultációs kérelemben szereplő nyomvonalra.

A gázvezeték Hercegszántó települést kelet-északkelet felől kerüli el, többnyire alföldi jellegű sík, homokos területen halad, szántóföldeken keresztül. A tervezett gázvezeték a 4+850 km szelvényben átlép Dávod területére, ahol az Igali főcsatornát, majd földutat keresztezve iránytörést szenved.

A 8+500 km szelvénynél a gázvezeték nyugatra fordul és egy erdőterülettől északra, illetve egy másiktól délre halad, majd kettős iránytörés után keresztezi a Dávod-Csátalja közötti 51 számú főutat.

A közútkeresztezés után vízbázist és lakóépületeket elkerülve a gázvezeték erdei nyiladékon keresztül halad tovább nyugatra.

A tervezett nyomvonal ezt követően a Ferenc tápcsatornát keresztezi.

A 13+850 km szelvény környezetében Nagybaracska közigazgatási területére lép a gázvezeték, ahol keresztezi a Sárhát-Nagybaracska közötti 5107 jelű összekötő utat. A nyomvonalban enyhe törés került egy erdőtömb elkerülése miatt, majd földutak és elektromos légvezetékek keresztezése után a vezeték 18+450 szelvényben belép Sárhát (Mohács része közigazgatásilag) területére.

A 19+000 szelvényben Grábócz puszta északról történő elkerülése után a vezeték Dunafalva közigazgatási területén észak felé fordul, továbbra is szántóföldeken haladva. A Keresztfoki csatorna és egy másik vízfolyás keresztezése után a 25+500 km szelvényben keresztezi a Dunafalva felé menő 51145 jelű összekötő utat.

A nyomvonal a 28+000 szelvénynél erdő mellett halad, majd Dunafalva zártkerti részei és az erdő kikerülése érdekében hármass iránytöréssel vezet a Duna felé.

A Duna alatti átvezetés a Konzultációs kérelemben szereplő nyomvonalon keresztezte a Duna alatt már meglévő közművezetéseket (DN800 horvát tranzit, DN400 Baja-Pécs és DN400 tartalék gázszállító vezetéseket, valamint a bányaüzemi hírközlő kábeleket). A Bács-Kiskun megyei oldalon Dunafalva zártkerti területéről indult volna a fúrás a vezetékcsorda északi

oldaláról és a Duna jobb partján, a csordát keresztezve annak déli oldalán ért volna át a túlpartra.

A FEED dokumentáció – előzetes műszaki tervdokumentáció – készítésekor megvizsgálták a Duna alatti átvezetésnek a meglévő gázvezetékek északi oldalán történő átvezetését is, azonban a bátai oldalon nincs elegendő hely a domborzati viszonyok miatt a fogadó gödör kialakítására. Ugyanakkor a keleti oldalon a meglévő vezetékcsondát keresztezni kellene, a nyomvonal hosszabban érintene erdőterületet.

Az eddigi ismertített teljes szakasz Bács-Kiskun megye területéhez tartozik, - kivéve Sárhát, Mohács területét - ezt követően Baranya megye területére lép a vezeték.

2.2. Magassági vonalvezetés

A vezeték magassági vonalvezetése követi a terepi viszonyokat, közel párhuzamosan halad a tereppel, az átlagos takarási mélység 2 m körüli. A vezeték feletti takarás minimum 1,2 m vastagságú, így elkerülhető, hogy a vezeték fizikai behatás miatt megsérüljön (pl. mélyszántás).

Azokon a helyeken, ahol a vezeték utat keresztez, a csővezetéket legalább 2,0 m mélyen fektetik, a keresztezés kivitelezésekor érvényes szabályozásoknak, illetve a közút kezelői előírásnak megfelelően.

A vízfolyások mederfenék alatti keresztezésekor a mederfenék szintjétől 1,5 m-nél mélyebben, burkolt, rendezett mederfenék esetén 1,0 m-nél mélyebben fektetik a csővezetéket. Az előírt távolságokat a rézsűben is tartják.

2.3. Keresztezések

A keresztezések a hatóságunk illetékességi területén a következők:

- víztestek 15 db, ebből Duna keresztezés 1 db, nevesített patak és árokkeresztezés 14 db,
- útkeresztezés 39 db, ebből autópálya és autóút 0 db, országos közút 2 db, földút, nyiladék 37 db,
- elektromos szabadvezeték keresztezés 8 db,
- víz, és szénhidrogén-vezeték keresztezés 1 db,
- a keresztezések során érintett települések száma 4 db, a nyomvonallal érintettek száma 4 db.

2.4. Állomások

Mérőállomás

Az állomás fő feladata az országhatáron átlépő vezeték szakaszolása, valamint a nyomás, a hőmérséklet, a gáz minőségi paraméterek és a kompresszibilitási tényezővel korrigált összegzett hozam mérése.

Hercegszántó

A szerb-magyar határ magyarországi oldalán helyezkedik el a hercegszántói mérőállomás. Az állomás megközelítésére 6 m széles aszfaltburkolatú utat építenek, meglévő kiszabályozott földút nyomvonalában.

Az állomás a 028/19 hrsz.-ú területet érinti.

Az állomás keleti oldalán épül a fáklya, 200 m sugarú hőhatás övezettel, amelyben – az esetleges kockázatok minimalizálása érdekében – nem található út, erdő és elektromos vezeték sem.

Az állomás energiaellátásához 90 kW energia szükséges, 400V feszültség szinten, kétoldali betáplálási lehetőséggel.

Áramszolgáltató: EDF DÉMÁSZ Hálózati Elosztó Kft.

Az előzetes adatok alapján a közcélú vezeték hossza várhatóan 3500 m és 8000 m.

3. Terület igénybevétel

Szántó 25 835 m hosszon 44,1 m széles építési sávval számolva 113,93 ha.

Erdőterületek 1 815 m hosszon 20,6 m széles építési sávval számolva 3,74 ha.

4. Védőövezet által lefedett terület nagysága

4.1. Gázvezeték

A nyomvonal környezetében létesítendő biztonsági övezet becsült nagysága. A ténylegesen érintett ingatlanok és területnagyság a későbbi tervfázisban a kiviteli tervek alapján készülő vezetékjog és szolgalmi jog bejegyzéshez szükséges változási vázrajzok szerint adható meg.

Gázvezeték védőövezete által lefedett terület nagysága

Környezet-védelmi hatóság	Megnevezés	Vezeték hossza (m)	Védőövezet sáv szélesség (m)	Védőövezet nagysága (ha)
Csongrád Megyei Kormányhivatal	gázvezeték	27650	10	27,65

4.2. Fáklyavezeték és fáklya

A fáklyavezeték és a fáklya védőövezete által lefedett területek

Megnevezés	Típus	Vezeték hossza (m)	Település	Érintett terület hrsz.	Művelési ág
Hercegszántó mérőállomás	fáklya-vezeték	365	Hercegszántó	046/7, 046/8, 046/9, 046/10, 046/11	szántó
	fáklya	200 m sugarú kör		046/7, 046/8, 046/9, 046/10	szántó

5. Kapcsolódó létesítmények

5.1. Megközelítő utak

Az állomások megközelítésére a legközelebbi közutakkal kapcsolatot biztosítva 6 m burkolatszélességű aszfalt utakat alakítanak ki. A tervezett utak közforgalmú útként használhatók.

5.2. Ellátó közművek

Hatóságunk illetékességi területén tervezett mérőállomás működéséhez a következő közművek kiépítése történik meg:

Energiaellátás

A mérőállomás energiaellátásához 90 kW energia szükséges, 400V feszültség szinten, kétoldali betáplálási lehetőséggel.

Ivóvízhálózat

Az állomáson tűzoltóvíz biztosítása szükséges, amit történhet medencéről, vagy hálózatról.

Csatornázás

Mérőállomás kiépítéséhez csatornahálózat kiépítése nem szükséges, mert állandó személyzet az állomáson nem lesz, a mérőállomást várhatóan a Ladi kompresszor állomásra bekötött távfelügyelettel irányítják, illetve heti rendszerességgel a helyszínen ellenőrzik.

6. Kapcsolódó egyéb műveletek (a tervezett technológia és a tevékenység megvalósításának leírása az anyagfelhasználás főbb mutatóival)

A hatótényezők az építés alatt, a létesítménnyel kapcsolatban, valamint az üzemeltetés idején lépnek fel. Az építés idején a létrejövő hatások időszakosak, az építés befejeztével megszűnnek.

6.1. Az építés hatótényezői, környezeti hatásai

Az építés főbb munkafolyamatai

- Régészeti feltárások, lőszementesítés,
- Fakivágás, bozótirtás,
- Humuszleszedés,
- Közműkiváltások és ellátó vezetékek építése,
- Földmunka készítése – az alábbi munkafolyamatokból áll: tereprendezés, munkaárok kialakítása, földszállítás, illetve depóniaképzés, munkaárok visszatöltése, tömörítés.
- Csőfektetés – történhet kitakarásos és kitakarás nélküli módszerrel.
  - Kitakarásos módszer esetén az előre elkészített munkaárkokba helyezik az előre összehegesztett csöveket. A csatlakozások hegesztése a munkaárok mellett történik.
  - Kitakarás nélküli módszerek közül a CSMKH KTF illetékességi területén a Duna alatti átvezetésnél irányított átfúrással végzik a cső fektetését.

Irányított átfúrás

A technológia jellemzői, és folyamata

Az irányított fúrás lényege, hogy a tervezett nyomvonalon rádiójel alapú helymeghatározás segítségével hajlékony fúró rudak végén elhelyezkedő fúrófej előre tolásával készítik el a furatot, amely nyomvonal mentén lesz elhelyezve maga a közművezeték.

A fúróberendezés a felszínen áll, a fúrás egy a vízszintessel 5 – 17 °-ot bezáró szögben, ferdén indul. A fúrás a vízhez kevert, különféle adalékanyagokat tartalmazó fúrófolyadék (bentonit zagy lásd később) öblítéssel történik, amely a fúrófejből fúvókákon keresztül nagy nyomással távozik, segítve a fúrófej haladását, hűtését, a talajban képzett furat megtámasztását. Az öblítés miatt, a fúrófolyadék és az általa kitermelt anyag összegyűjtésére általában egy indító és egy fogadó gödröt alkalmaznak.

A technológiához alkalmazott anyagok jellemzése

Bentonit zagy: A fúrófejek kenéséhez, valamint a furat megtámasztásához használt kenőanyag a bentonit zagy.

Nagyobb hozamú, nevesített vízfolyások esetében a keresztezést kitarakás nélküli módszerrel, sajtolással építik.

Hidraulikus sajtolás

A hidraulikus sajtolás lehetővé teszi kis és nagy átmérőjű csővezetékek (NÁ 250–2200 mm) kitarakás nélküli építését. A technológia alkalmazása során a csöveket és az előttük lévő fúrópajzsot az indítóaknából hidraulikus sajtolással tolják előre. A kiszoruló talaj kiszállítására hidraulikus úton folyamatosan, az előretolt csöveken át lefektetett csőrendszeren keresztül történik.

Szilárdsági és tömörségi nyomáspróba

A szállítóvezeték és alkotórészeit a teljesen összeszerelt állapotában, valamennyi építési vizsgálat befejezése után egybefüggően vagy szakaszonként nyomáspróbázzák a technológiai utasítás és/vagy jóváhagyott nyomáspróba terv szerint.

A nyomáspróbák alatt a nyomást és a hőmérsékletet folyamatosan mérik és regisztrálják. Föld feletti szállítóvezeték szilárdsági nyomáspróbáját és tömörségi vizsgálatát minden esetben a hegesztési varratok festése, szigetelése előtt végzik el.

A szilárdsági nyomáspróbahez semleges kémhatású, szilárd szennyeződésektől mentes, tiszta vizet használnak fel.

Tömörségi nyomáspróbát csak eredményes szilárdsági nyomáspróbát követően, üzemelésre kész állapotra szerelt szállítóvezetéken és tartozékain végzik el. A tömörségi nyomáspróba előtt a szállítóvezetékéből a szilárdsági nyomáspróba közegét (vizet) a lehető legnagyobb mértékben eltávolítják a csővezetékéből, és a csővezeték belső terét megfelelően kiszárítják. A tömörségi nyomáspróba közegeként általában levegőt használnak.

Előzetes Organizációs terv és szállítási útvonalak

A távolabbról érkező anyagok esetében a kombinált (vasúti+közúti) szállítást részesítik előnyben, mert az kisebb környezeti terheléssel jár.

A szállítás pontos, végleges mennyiségeit, a pontos útvonalakat az építés idejére készülő organizációs tervben adják meg, amit az építés megkezdése előtt a vállalkozó készített.

Jelen vizsgálatban előzetes organizáció alapján becsülték meg a szállítás volumenét, illetve javaslatot adnak a szállítási módokra és útvonalakra.

A gázvezeték építéséhez FŐMTERV Zrt. előzetes organizációs tervet készített, ami a következőket tartalmazza:

Az építési idő 1,5 év, ezt az időszakot figyelembe véve határozták meg az építés, ezen belül az egyes szakaszok ütemezést.

Az építés előkészítésére, a területbiztosítására, a felvonulásra 60 nap áll rendelkezésre. Ezzel közel párhuzamosan a rakodók, szállító utak kialakítása mehet végbe. A tényleges csőfektetési munka ezek befejeztével kezdődik el. Két szomszédos állomás közötti szakasz alkot egy építési ütemet, ezek alapján 9 db építési ütemmel lehet számolni. Az ütemek 1 hónap csúszással követik egymást. Az építésvezetőségeket, felvonulási területeket a később épülő állomások területén lehet kialakítani, így többlet terület igénybevitelre ilyen célra nincs szükség. Egy szakasz építési ideje 4 hónap. A nyomáspróba az első építési szakasz befejezésekor indul. Egy-egy szakasz nyomáspróbájára 1 hónap áll rendelkezésre. A nyomáspróbahez a vizet a Dunából emelik ki, majd egy szakasz sikeres nyomáspróbájának lezárulásakor átszivattyúzzák a következő szakaszra. A vezeték utolsó állomásánál, Tótszentmártonnál engedik ki a Tótszerdahelyi árokba, vagy a Borsfai árok egyik mellékágába.

Az egyes szakaszok nyomáspróbáinak befejezése után elkezdődnek a terület helyreállítások, valamint a felszabaduló felvonulási területen megkezdődhet az állomások építése. A befejező munkákra – üzempróbák, műszaki átadás, üzembe helyezés – 3,5 hónap áll rendelkezésre.

A nagy távolságról érkező anyagok (pl. csővezeték) beszállítása vízi úton történik. Két kikötőt jelöltek ki a vasútra, illetve a közútra történő átrakásra: Baja és Mohács. Mindkettő rendelkezik vasúti és közúti kapcsolattal.

A szállítással igénybe vett útvonalak a hatóságunk területén a következők:

A Hercegszántói mérőállomáson létesítendő felvonulási terület megközelítésére a Bajai kikötőtől az 55. számú főúton az 51. számú útig, majd onnan Hercegszántóig.

A Bajai kikötőt fogják használni még a Bátai áradó állomás és az Ellendi szakaszoló állomás kiszolgálására is, így az 55. számú főút Bátaszék felé menő szakasza további két építési szakasz anyagszállításában is szerepet kap.

Keresztezett közművek listája

Megye	Település	Szelvény- szám	EOV X (m)	EOV Y (m)	Keresztezés jellege	Leírás
Bács-Kiskun	Dávod	11+003.01	74 061	641 142	Föld feletti villamos vezeték	Villanyvezeték oszlopokon KOF
Bács-Kiskun	Nagy- baracska	15+638.97	75 627	636 978	Föld feletti villamos vezeték	Villanyvezeték oszlopokon KOF
Bács-Kiskun	Dunafálva	20+452.88	76 402	632 303	Föld feletti villamos vezeték	Villanyvezeték oszlopokon KOF
Bács-Kiskun	Dunafálva	22+683.22	77 927	630 729	Föld feletti villamos vezeték	Villanyvezeték fémkartókon
Bács-Kiskun	Dunafálva	25+595.46	80 818	630 952	Föld feletti villamos vezeték	Villanyvezeték oszlopokon KOF
Bács-Kiskun	Dunafálva	27+001.47	82 113	630 707	Föld feletti villamos vezeték	Villanyvezeték oszlopokon
Bács-Kiskun	Dunafálva	28+296.05	83 001	629 529	Föld feletti villamos vezeték	Villanyvezeték oszlopokon KIF
Bács-Kiskun	Dunafálva	28+627.88	83 468	629 660	Föld alatti gázvezeték	-

Bács-Kiskun	Dunafalva	28+981,63	83313	629356	Föld feletti villamos vezeték	Villanyvezeték oszlopokon KIF
--------------------	-----------	-----------	-------	--------	-------------------------------	-------------------------------

6.2. Az üzemeltetés főbb munkafolyamatai (hatótényezők)

Gázvezeték üzemeltetése során a következő munkafolyamatok adódnak:

- Állomások üzemeltetése távvezérléssel történik. Állandó személyzet csak a kompresszor állomáson található, innen irányítják a többi állomás működését.
- A nyomvonal felügyelet általában földi és légi időszakos ellenőrzésből, továbbá a nyomvonal nyilvántartásának vezetéséből, egyéb, a biztonsági sávot keresztező létesítmények nyilvántartásából, koordinálásából áll.
- A nyomvonal felülvizsgálatok és karbantartás a létesítmények időszakos, illetve éves felülvizsgálatából, vezeték diagnosztikai vizsgálatok elvégzéséből áll. A karbantartás során a nyomvonal pászta kaszálása, bozótmentesítése, nyomvonaljelzők pótlása, takarási mélység ellenőrzése, nyiladék tisztítása évente kétszer, a területigényes létesítmények fűnyírása évente minimum két alkalommal történik.
- Állomások felülvizsgálata, karbantartása: heti, havi, negyedéves, féléves, éves ellenőrzések. A téli felkészülés során elvégzik azokat az ellenőrzéseket, tesztek, beállításokat, átalakításokat, esetleges mérőág-cseréket, melyek biztosítják az állomások biztonságos üzemelését a téli időszakban.
- Görényezés: Az intelligens görényezés elvégzésének idejét több szempont befolyásolja: időszakos vizsgálatok ütemezése, rendkívüli esemény, üzemzavar, az üzemeltetési kockázat értéke alapján kapott besorolási kategória. A legmagasabb kockázati besorolás esetén - ha egyéb körülmény nem befolyásolja - 6 évente végzik el az intelligens görénnyel történő vizsgálatot. Az ütemtervet évente felülvizsgálják.
- Diesel aggregátorok próbaüzeme: időszakosan, általában havonta egyszer beindítják, hogy ellenőrizzék a működésképességüket.

7. Balesetekből, haváriákból származó hatótényezők

- Áramkimaradás: az állomások folyamatos áramellátásának biztosítására automatikusan induló, diesel aggregátorokat építenek be, vagy mobil aggregátor csatlakoztatására alkalmas helyeket építenek ki.
- Az állomásokon szerelvény hiba miatti gázszivárgást tömítetlenség és anyaghiba idézheti elő. Javítás, illetve szerelvény cserével oldható meg a probléma.
- Vezeték repedése, törése miatt gázszivárgás, kifúvás: A harmadik fél okozott, vagy anyaghiba, talajmozgás, áradás következtében bekövetkező törés, vagy repedés a vezetéken, ahol adott esetben nagy mennyiségű gáz juthat ki a környezetbe.
- Telepített létesítmények villámcsapása: a létesítmények villámvédelemmel ellátottak. Ha mégis villámcsapás éri a berendezéseket, akkor másodlagos hatásként tűz keletkezhet.
- Vezetékszakasz lefáklyázása: Havária esemény bekövetkezésekor (pl. csőtörés), a sérült szakaszt határoló szakaszoló szerelvényeket zárják, és a vezeték a törés helyén szabályozatlanul leürül, és/vagy a szakasz végein található fáklyakon át a gáz elégetésével szabályozottan leürítik. A vezeték műszaki jellemzői, a korszerű tervezés, kivitelezés és az üzemelés alatti ellenőrzések, karbantartási műveletek következtében ilyen meghibásodás csak rendkívüli, külső beavatkozás miatt következhet be.

8. Hatások, hatótényezők, hatásfolyamatok, hatásviselők

A létesítmény hatása a lefektetett vezeték közvetlen környezetére terjed ki, ahol a védőterületre – a vezeték tengelyétől számított 5-5 méter – előírt korlátozások érvényesülnek. Ugyancsak a létesítmény hatása az egyes felszíni létesítmények területfoglalásából adódó hatások.

A létesítmény üzemeltetésének hatásai az üzemeltetéséhez kapcsolódó ellenőrzések, tisztítási és karbantartási műveletek, az egyes állomások funkciójából adódó üzemeltetési folyamatokra terjednek ki. A föld alatt elhelyezett csővezeték hatásterülete a teljes szakaszon a vezeték felszínre vetített tengelyétől számított 5-5 méter széles sávra terjed ki, amely a vezeték biztonsági védőtávolsága. E sávban kizárólag a korlátozásokból adódó közvetett hatások érvényesülnek. A földgázz szállító vezeték üzemeltetése alatt várhatóan nem okoz sem környezetterhelést, sem szennyezést.

9. Országhatáron áterjedő környezeti hatások

Az országhatáron áterjedő környezeti hatások Hercegszántónál lépnek fel. Hercegszántónál mérőállomást alakítanak ki, ami a Szerbiából bejövő gáz nyomását és mennyiségét méri.

A tervezett tevékenység az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, Espooban (Finnország), 1991. február 26. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 148/1999 (X. 13.) Korm. rendelet I. Függelék 8. pontjába „Nagy átmérőjű- olaj és gázvezetékek” is besorolható.

Az előzetes konzultációs eljárás során a konzultációt lefolytató hatóságok az Espoo-i egyezménynek megfelelően felkeresték a szomszédos országok hatóságait, hogy nyilatkozzanak arra vonatkozóan, hogy a hatásvizsgálati eljárásban részt kívánna-e venni. Szerbia nemmel válaszolt, ezért az engedélyes kizárólag a tornyiszentmiklósi területre készített a határon áterjedő környezeti hatások vizsgálati dokumentációt.

A Déli Áramlat szállítóvezeték R. 1. számú mellékletének 41. pontja – Gáz-, kőolaj-, kőolajtermék-, vegyianyag- vagy geológiai tárolásra szánt szén-dioxid-áramokat szállító (beleértve a nyomásfokozó berendezéseket is) vezeték 800 mm átmérőtől és 40 km hosszától – alá tartozik.

A R. 1. § (3) bekezdés a) pontja értelmében, a tevékenység megkezdéséhez, ha az csak az 1. számú mellékletben szerepel, a környezeti hatásvizsgálati eljárás alapján környezetvédelmi engedély szükséges.

Földtani közeg védelme:

A gázvezeték és védőövezete termőterület igénybevétele esetén művelési korlátozásokkal jár. Ez a tengelytől számított 5-5 m-es sávot jelenti.

A vezeték üzemeltetése nem jár jelentősebb talajterheléssel. A mérőállomáson az üzemelés során nincs olyan tevékenység, ami érdemi hatást gyakorolna a földtani közegre.

Az építés ideiglenes terület-igénybevétellel jár, hatása az építés idejére korlátozódik. Az építési terület nagysága az építés organizációjától függ. Általánosságban azonban azt lehet mondani, hogy azokon a szakaszokon, ahol a humusz és föld depóniákat a vezeték nyomvonal mellett helyezik el, az építési terület körülbelül 40,1 m széles. Azokon a szakaszokon, ahol a depóniaképzés nem a nyomvonal mellett történik, ott az építésre igénybe vett terület 20,6 m körüli. Ebben az esetben további terület igénybevétele a nyomvonalától távolabb elhelyezett depóniák területe lesz. Átfűréssel, illetve sajtolással épülő szakaszokon csak a munkagödörök és a felvonulási területek helyigényével kell számolni.

Ugyancsak ideiglenes terület igénybevétellel jár az ellátó közművek építése. Itt a szükséges sáv szélessége nem fogja meghaladni a 10 m-t.

Az ideiglenesen igénybe vett területeket az építés befejeztével helyreállítják és a művelés számára visszaadják.

Karbantartási műveletek során a nyomvonal rendszeres bejárására, illetve diagnosztikai vizsgálatokra kerül sor, mely a földtani közeg szempontjából értékelhető hatással nem járnak. Felhagyás esetén építéshez hasonló hatások állhatnak elő a vezeték bontása során. Amennyiben a vezetéket csak eltömedékelik, úgy annak semmilyen hatása nem várható a földtani közegre.

Havária esemény esetén az engedélyes elkészítette a Környezeti kockázatok azonosítása és a kockázatok csökkentése érdekében tett intézkedések című dokumentumot, amely a havária idejét érintő védelmi intézkedéseket is érinti.

Védelmi intézkedések a haváriának számító fáklyázás idején szükségesek, melyre vonatkozóan az üzemeltető által kidolgozott havária terv előírásai lesznek elsődlegesen irányadók.

Természetvédelem:

A beruházás a Duna folyam keresztezésénél érinti a Duna-Dráva Nemzeti Park Gemenc elnevezésű törzsterületét, mely terület egyidejűleg az azonos elnevezésű Különleges Madárvédelmi Terület (kódszáma: HUDD10003) és a Béda-Karapanca elnevezésű Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Terület (kódszáma: HUDD20045) részeként a Natura 2000 hálózatnak is részét képezi. A törzsterület továbbá magterület övezetként az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTrT.) 3/1. számú mellékletében kijelölt Országos Ökológiai Hálózatnak is eleme.

A nyomvonal szintén keresztezi a Ferenc tápcsatornát, illetve az Igali Főcsatornát, mely csatornák 50 méteres parti zónájukkal együtt ökológiai folyosóként szintén részei az Országos Ökológiai Hálózatnak.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentációban az érintett Natura 2000 területek jelölő élőhelyeire és jelölőfajaira vonatkozóan az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése szerinti hatásbecslést elvégezték, továbbá az egyéb hazai védett természeti értékekre (növény-, gomba- és állatfajokra), illetve természetes (erdő, nádas, gyepek) vegetációjú területekre, továbbá a vizes élőhelyekre (folyókák, csatornák) gyakorolt hatásokat is vizsgálták.

A dokumentációban ellentmondás található, a terv egy részében a nyilatkozatok alapján a dunai keresztezésénél az irányított fűrés területi nem érintenek védett és Natura 2000 területet, ugyanakkor más helyen már az található, hogy a fogadó gödrök egyike Natura 2000 terület (egyben védett természeti terület) határán, a másik pedig azon belül helyezkedik el.

Továbbá a dokumentáció szerint az Igali Főcsatorna, illetve a Ferenc tápcsatorna esetében sajtólasos technikát alkalmaznak. Ezek a területek ökológiai folyosóként funkcionálnak, továbbá a Ferenc tápcsatorna mentén több természetközeli állapotú élőhelyet is feltárt a felmérés.

A kivitelezési helyszíneken több fokozottan védett madárfaj (pl. fekete gólya, barna kánya) lakott fészke is megtalálható. További védett fajok munkálatok közben is megjelenhetnek a területen (partfalba fészkelés, munkaárokba esés).

Hulladékgazdálkodás:

A létesítés során keletkező építési, bontási hulladékokat egymástól elkülönítetten gyűjtik. Bontási hulladékok a meglévő úthálózati elemek, árkok, egyéb, keresztezett létesítmények, illetve az állomások kijelölt helyén esetlegesen található építmények bontásából származnak. A kitermelt bontási anyagok egy része felhasználható az alapozási munkálatokban, megfelelő előkészítés után. A kivitelezések során keletkező bontási hulladékok helyszínen történő újrahasznosítása érdekében a kezelendő hulladék (pl. aszfalt, betontörmelék) összegyűjtését, deponálását követően a helyszínre szállított és letelepített törőberendezést terveznek alkalmazni a hulladékok kezelésére. Vezetékfektetésnél a humusz teljes mennyiségét deponálják, ezt a későbbiekben a tereprendezési munkák során újra felhasználják. Az útépitésből, illetve az állomások építése során a felesleges humusz mennyiséget elszállítják, és mezőgazdasági területen kívánják hasznosítani. A kivitelezések során a kitermelt föld nem teljes mennyiségét deponálják helyben, illetve használják fel a munkaárkok visszatöltésére, a helyben nem hasznosítható földet hulladékként elszállítják. (Amennyiben a létesítés során a kitermelt nem szennyezett talaj nem a beruházással érintett ingatlanon kerül elhelyezésre, felhasználásra, az azzal folytatott további tevékenység hulladékgazdálkodási engedély köteles.) Az irányított fúrás során kitermelt talajjal keveredett bentonit zagy hulladékot engedéllyel rendelkező szakkégnak adják át.

Az üzemeltetés során karbantartásból keletkezhettek veszélyes és nem veszélyes hulladékok. A vezeték üzemeltetése alatt hulladék csak a ladi kompresszor állomáson keletkezik, ugyanis a hatóságunk területén lévő állomáson állandó személyzet nem fog tartózkodni, az állomás távfelügyelet formájában működik. A karbantartási műveleteket is a ladi állomás látja el.

A kivitelezés és az üzemelés során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat engedéllyel rendelkező kezelőknek adják át.

Levegővédelem:

A létesítés során jelentősebb volumenű munkálatok a mérőállomás, valamint a gázvezeték rendszer kiépítésével kapcsolatban várhatók.

A kivitelezési szakasz kezdetén a tereprendezést, az esetlegesen szükséges organizációs utak építését, a földmunkák elvégzését, a humuszréteg letermelését végzik. A humuszréteg letermelése szakaszosan, az ároknyitással szinkronban történik. A földmunkáknál a munkaárok és gödör földkiemelését a csőszakaszok lefektetése követi. A kész, megépített csőszakaszoknál az árok visszatöltésével zárul az építési folyamat.

A tereprendezésnél, építési munkáknál porterheléssel, továbbá a munkagépek kipufogó gázainak kibocsátásával kell számolni. A tervezett kivitelezési munkálatok légszennyezése ideiglenes és mivel vonalas létesítmény, ezért egy-egy szakaszt viszonylag rövidebb ideig terhel és a hatásterület egészen mind térben, mind időben eloszlik. A környezetvédelmi dokumentáció szakértője által elvégzett közelítő számítások alapján a légszennyező anyagok és a porterhelés koncentrációja lokális jellegű és időtartamában korlátozott. A számítások szerint a jelenlegi immissziós szinthez hozzáadódó terhelés-növekmény a jelenlegi háttérszennyezettség értékeihez viszonyítva jelentéktelen, a várható környezeti hatás közel semlegesnek tekinthető. Azt építkezés időtartama alatt a levegőterhelés a megfelelő szabványok betartásával és gondos, körültekintő kivitelezéssel kellő mértékben csökkenteni lehet, és a lakott területeken nem okoz határérték feletti szennyezést.

Az üzemelési időszakban normál körülmények között a hercegszántói mérőállomáson a helyhez kötött pontforrás és diffúz forrás nem üzemel. A technológia biztonságát szolgáló vészgenerátor a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint pontforrásnak minősül, amely csak áramszünet, vészhelyzet esetén lép működésbe. A fáklya is a technológia elengedhetetlen biztonsági tartozéka, amely diffúz forrásnak minősül. A tervezett fáklya csőfáklya, elégetési

hatásfoka kb. 98 %-os, a helyét úgy választották meg, hogy a 200 m sugarú hőhatás övezetében nem található út, erdő és elektromos vezeték sem.

A dízel generátor működésekor CO, NO_x, SO₂, szilárd szennyező anyagok, a fáklya üzemelésekor CO, korom, elégetlen szénhidrogének jutnak a környezetbe. A dízel generátor áramellátási zavar esetén lép működésbe, míg a gázfáklya kizárólag vészhelyzet esetén (kb. 5 évente, maximum 6 órát) üzemel, így levegőtisztaság-védelmi szempontból releváns hatást nem gyakorolnak.

A létesítmény célforgalma nem jelentős, kimutatható változást nem eredményez.

Az esetleges havária események minél gyorsabb környezetterhelésének megszüntetésére üzemelési tervet készítenek.

Zaj- és rezgésvédelem:

A jelen tervben ismertetett magyarországi fogadó-mérőállomás helye (Hercegszántó 028/19 hrsz.) lakott területtől távol, több mint 1 km-re helyezkedik el. A földgáz-átvételi mérőállomáson a gázvezeték által szállított gázok mennyiségét mérik.

A gázvezeték magyarországi nyomvonal kiválasztásánál a lakott területek elkerülésén kívül, a minél optimálisabb szállítási útvonalak kiválasztását is szem előtt tartották.

A zajhatás csak az építés időszakában, nappal, korlátozott ideig áll fenn.

A zajkibocsátás csökkentésére a következő intézkedéseket teszik meg:

- a zajkeltő gépek, berendezések működési idejének minimálisra csökkentése,
- lehetőség szerint rezgéscsökkentő anyagok (gumi) használata,
- műszaki terv szigorú betartása,
- berendezések túlterhelésének lehetőség szerinti elkerülése, berendezések működési értékeinek követése egy esetlegesen bekövetkezendő meghibásodás, előrehaladott elhasználódás, stb. valós időben történő felfedezése és elkerülése érdekében,
- különböző erőátviteli eszközök kenési és karbantartási előírásainak betartása.

Az építési időszak alatt várható környezeti hatások és a szükséges intézkedések a kivitelezői géppark ismeretében határozhatók meg. Ezt szolgálja az építkezés megkezdése előtt benyújtandó organizációs terv.

A mérőállomás és szállítóvezeték üzemelése során számottevő mértékű zajjal Magyarország területét nem terheli, a létesítmény üzemelése során a zajvédelmi közvetlen hatásterületen védendő létesítmény nincs.

Előírásainkat a következő jogszabályi helyek indokolják:

Földtani közeg védelme:

A környezethasználat megszervezésének és végzésének módját a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 6. § (1) bekezdése tartalmazza.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VI. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés alapján a tevékenység csak a földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető. A földtani közegre vonatkozó (B) szennyezettségi határértéket a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1. és 3. számú melléklete számszerűsíti.

A műszaki védelem kialakítását a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés alapján írtuk elő.

A műszaki baleset megelőzésének és elhárításának a célja a környezet védelmének biztosítása.

A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdés alapján a környezetvédelmi hatóság vagy a vízügyi hatóság

határozata alapján a 2. számú melléklet szerinti tevékenység végzőjén kívül üzemi tervet az a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet) is köteles készíteni, amely által alkalmazott, a környezetet veszélyeztető technológia ezt indokolja.

Tekintettel a tervezett tevékenység volumenére, indokoltnak tartjuk az üzemi terv készítését.

Hulladékgyazdálkodás:

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban Ht.) 4. §-a alapján: „Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.”

[Ht. 31. § (2)] „A hulladékbirtokos a hulladék kezeléséről b) a hulladék hulladékkezelőnek történő átadása, c) a hulladék szállítónak történő átadása, d) a hulladék gyűjtőnek történő átadása, e) a hulladék közvetítőnek történő átadása, f) a hulladék kereskedőnek történő átadása, g) a hulladék közszolgáltatónak történő átadása útján gondoskodik.”

[Ht. 12. § (4)] „A hulladékbirtokos a hulladékot a kezelésre történő elszállítás érdekében – amennyire az műszaki, környezetvédelmi és gazdasági szempontból megvalósítható – az ingatlanon, telephelyen elkülönítetten gyűjti. Az elkülönítetten gyűjtött hulladékot más hulladékkal vagy eltérő tulajdonságokkal rendelkező más anyagokkal összekeverni nem lehet.”

A veszélyes hulladék vonatkozásában a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeire vonatkozó 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben foglaltak az irányadók.

A nyilvántartás vezetésére vonatkozó előírásainkat a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés (A hulladék termelője, gyűjtője, szállítója, közvetítője, kereskedője és kezelője – az (5) és (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tevékenysége során telephelyenként és hulladéktípusonként képződő, mástól átvett, másnak átadott vagy általa kezelt hulladékról az adott telephelyen nyilvántartást vezet) alapján tettük.

A hasznosítható hulladékok sem lerakással, sem egyéb módon nem ártalmatlaníthatók, azok kezelési módjaként csak a hasznosítás fogadható el (újrafeldolgozás, visszanyerés, energetikai hasznosítás).

Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a keletkező hulladékok mennyiségének csökkentését.

Természetvédelem:

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 31. §-a úgy rendelkezik, hogy tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni, így a dunai irányított fűrés esetében a be- és kilépési pontok, továbbá az indító és fogadó gödrök kialakítására tervezett területek igénybevitelét a hatóságunk nem engedélyezte.

Az Igali Főcsatorna, illetve a Ferenc tápcsatorna ökológiai folyosóként funkcionálnak, illetve a Ferenc tápcsatorna mentén több természetközeli állapotú élőhely található.

A fentiekre figyelemmel írta elő hatóságunk, hogy az itt alkalmazni tervezett sajtólásos technika során, ezen területek esetében mind a be- és kilépési pontokat, mind pedig az indító és fogadó gödrök helyét a természetvédelmi kezelővel közösen kell kijelölni. A

természetközeli állapotú területek megóvásáról önmagában is gondoskodni kell, ezért e területeken csak a szűkebb (20,6 m-es) területsáv igénybevételét engedélyezte hatóságunk.

A 23. pontban tett előírásunkat a fokozottan védett madárfajok lakott fészkeinek védelmében írtuk elő.

A munkálatok közben további védett fajok is megjelenhetnek a területen, ezek megóvásáról szintén rendelkezünk. (24.-27. előírás)

A Tvt. rendelkezik arról is, hogy az igénybevett területeket a munkálatokat követően helyre kell állítani, így ennek kötelezettségét is hatóságunk előírta.

A Tvt. vonatkozó rendelkezései értelmében:

7. § (1) A történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását.

(2) A táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében:

f) a táj jellegének megfelelően rendezni kell a felszíni tájsebeket;

8. § (1) A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

9. § (1) A vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.

16. § (1) (5) A vízfolyások és tavak természetes és természetközeli állapotú partjait - a vizes élőhelyek védelme érdekében - meg kell őrizni. A vízépítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni.

17. § (1) A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

(2) A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

(3) A termőföld hasznosítása, illetve a hasznosításra alkalmatlan területek használata, igénybevétele, meliorációs tervek készítése és végrehajtása, egyéb mezőgazdasági tevékenységek folytatása, valamint a vízgazdálkodás és a vízrendezés során a természetes és természetközeli állapotú vízfelületeket, nádasokat és más vizes élőhelyeket, valamint a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen termőhelyi adottságú területek természetes növényállományát meg kell őrizni.

31. § Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

37. § (2) Védett természeti területen vagy annak meghatározott részén a közlekedést és a tartózkodást, az (1) bekezdésben foglalt kivétellel - ha a védelem érdekei szükségessé teszik - a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, illetve megtilthatja.

43. § (1) Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

Levegővédelem:

A tervezett létesítmény vizsgált szakaszán a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint 1 db (tartalék áramforrást) bejelentés köteles pontforrást létesítenek.

Erre való tekintettel tettük meg a pontforrásra vonatkozó előírásunkat.

Zaj- és rezgésvédelem:

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdése, valamint a 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 1. § (1) bekezdése értelmében zajkibocsátási határértéket nem kell megállapítani, ha a környezeti zajforrás hatásterületén nincs védendő terület, építmény vagy helyiség.

*

1. A környezet-egészségügyi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A dokumentációban foglaltak alapján megállapítottam, hogy a Déli Áramlat gázvezeték építése és üzemeltetése során jelentős környezet-egészségügyi terhelés nem keletkezik, ezáltal szignifikáns humán-egészségügyi kockázatnövelő hatással nem kell számolni. A szakmai álláspontomban megadott feltételek teljesítése esetén a beruházás megvalósításának közegészségügyi akadálya nincs.

Szakmai álláspontomban előírt feltételeket „az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről” szóló 1991. évi XI. törvény 3.§ ac), valamint a 4.§ (1) d) pontjában, „a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről” szóló 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet 5.§ (1) a)-d) pontjaiban, „a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről” szóló 16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet 4.§ (2), (4), 5. § (1) bekezdéseiben, „a kémiai biztonságról” szóló 2000. évi XXV. törvény 14-21. és 28-29.§-iban, „a munkahelyek kémiai biztonságáról” szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet 8.§ (1-4) bekezdéseiben, valamint „a nem dohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól” szóló 1999. évi XLII. törvény 2.§ (1) bekezdésében megállapított közegészségügyi, környezet-egészségügyi vonatkozású követelmények betartását irtam elő.

Szakmai álláspontomat „A környezetvédelmi és természetvédelmi, hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről” szóló 71/2015. (III. 30.) Kormány rendelet 28. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, és az 5. sz. melléklet I. táblázat B oszlopában meghatározott szakkérdésekre vonatkozóan, az „Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről” szóló 323/2010. (XII. 27.) Kormány rendelet 4.§ (2) bekezdésében és a „a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról” szóló 66/2015. (III.30.) Kormány rendelet 2.§ (1) bekezdésében megállapított illetékességgel adtam ki.

2. A termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatának indokolása:

A tervezett beruházás létesítése és későbbi működése során nem lehet negatív hatással a beruházás környezetében lévő megőgazdasági területekre.

A megyei kormányhivatal talajvédelmi hatósági jogkörét a 68/2015. (III.30.) Kormány rendelet 18. § (1) bekezdése állapítja meg.

3. Az örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

Figyelembe véve az 1405/2013. (VII.2.) Korm. határozatban foglaltakat, megállapítottam, hogy a tervezett beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7.§ (20) pontja értelmében nagyberuházásnak minősül. Ennek ismeretében az örökségvédelmi hatóság a rendelkezésre álló információk alapján a következő megállapításokat teszi:

Nagyberuházás esetén a Kötv. 23/C § (1) pontja értelmében ERD-t kell készíteni. Az engedélyes Déli Áramlat Magyarország Zrt. a 2014. év folyamán elkészítette a beruházás vonatkozásában az ERD első fázisát, mely adatgyűjtésen, illetve terepbejárási eredményeken

alapult. A Kötv. 7.§ (3), illetve 23/C.§ (5) bekezdési az ERD tartalmi követelményei között felsorolják az egyéb, műszeres lelőhelyfelderítés, illetve próbafeltárás elvégzését is, illetve Kötv. 23/D.§ (1) bek. értelmében az ERD záródokumentumaként feltérési projektervet is kell készíteni. Mivel az elkészült ERD tartalmi követelményeinek csak részben felelt meg, ezért az elkészült dokumentáció kiegészítése szükséges a beruházás vonatkozásában a próbafeltárások elvégzésével, illetve a feltérési projekterv elkészítésével. Ezt figyelembe véve a környezeti engedély kiadásának örökségvédelmi szempontból nincs akadálya.

4. A földvédelmi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban Tfvt) 2. §. 19. pontja kimondja, hogy „termőföld: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül.”

A Tfvt. 2. § 5. pontja szerint „földvédelmi eljárás az ingatlanügyi hatóság által, ügydöntő hatóságként vagy szakhatóságként lefolytatott olyan hatósági eljárás, amely a termőföld mennyiségi védelmének érvényre juttatására, illetve a termőföld más célú hasznosításának engedélyezésére irányul.”

A Tfvt. 7. § (1) alapján „A földvédelmi eljárást az ingatlanügyi hatóság folytatja le.”

A Tfvt. 9. § (1) kimondja, hogy „termőföld más célú hasznosításának minősül:

- a) a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik;
- b) a termőföld belterületbe vonásának engedélyezése;
- c) az Evt. hatálya alá nem tartozó üzem-, majorfásítás, valamint az út, vasút és egyéb műszaki létesítmény tartozékát képező fásítás igénybevétele.”

A Tfvt. 14. § (1) alapján „A termőföld-igénybevétel akkor minősül időleges más célú hasznosításnak, ha az érintett területen a) a lábon álló termény megsemmisül, b) termés kiesés következik be, c) az időszerű mezőgazdasági munkák akadályozására kerül sor, vagy d) a talajszerkezet károsodik.”

A Tfvt. 14/A. §. (1) kimondja, hogy „időleges más célú hasznosításnak kell tekinteni a termőföldre az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett közérdekű használati jog – szolgalmi vagy más használati jog – jogosultja, mint igénybevevő részéről e jog olyan gyakorlását is, amely a termelés folytatását, illetőleg a talajvédelmi előírások betartását meghatározott ideig nem teszi lehetővé. E jog gyakorlásával járó termőföld-igénybevétel nem minősül engedélyköteles időleges más célú hasznosításnak, feltéve, hogy a jogosult a közérdekű használati joggal terhelt területen olyan tevékenységet végez, amelyre külön jogszabály, illetve jogszabály előírásai szerint az ingatlan tulajdonosával kötött megállapodás vagy jogerős hatósági engedély jogosítja fel.”

A megkeresés jogalapja a Csongrád Megyei Kormányhivatal által a Bács-Kiskun Megyei és a Békés Megyei Kormányhivatalokkal 2015.09.07. napján kötött CSB/01/9155-10/2015. ügyiratszámú együttműködési megállapodás szolgál.

A járási hivatal hatáskörét a földhivatalok, valamint a Földmérési és Távérzékelési Intézet feladatairól, illetékességi területéről, továbbá egyes földhivatali eljárások részletes szabályairól szóló 373/2014. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban : Korm. rendelet) 4. § (1) bekezdése, valamint a Tfvt. 7. §. (1) bekezdése, míg illetékességét a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja alapozza meg.

5. Az erdészeti szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A megküldött dokumentációt megvizsgáltam, kidolgozottságát részletezettségét megfelelőnek találtam. Megállapítottam, hogy a tervezett létesítmények megépítése építése a környező erdőterületekre nincs káros hatással, azonban erdőterület igénybevétele jár, az igénybevétel ellen erdészeti hatósági szempontok alapján kifogást nem találtam.

Szakkérdés vizsgálatát a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése, valamint az 5. melléklet I/6. pont alapján végeztem, hatáskörömet és illetékességemet a fővárosi és megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek kijelöléséről szóló 68/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 12. § (1) bekezdése, 2. § (2) bekezdése és 1. melléklete, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. 44. §-a, szerint állapítottam meg.

6. A bányászati szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A Bányafelügyelet az elkészített környezetvizsgálati dokumentáció áttekintése alapján megállapította, hogy a nyomvonaltervezet szilárd ásvány bányatelket nem érint. A területen védendő földtani értékek nem találhatók. A benyújtott dokumentáció alapján a tevékenység hatása a földtani környezetre elfogadható, a földtani környezet védelmét szolgáló pontjai elégségesek.

A Bányafelügyelet jelen véleményét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm.rendelet 5. mellékletben foglaltak szerint, adta meg. A Bányafelügyelet hatáskörét, és illetékességét a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalról szóló 267/2006. (XII.20.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése és 1. melléklete állapítja meg.

7. A területfejlesztési szakkérdés vizsgálatának indokolása:

*A Trt. 7. sz. mellékletének II. fejezet A) 1.3 pontja a műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét határozza meg országos és térségi jelentőségű elemekre bontva, mely táblázat tartalmazza az **országos földgázszállító** vezetéket is.*

A fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 7/2015. (III. 31.) MvM utasítás 27. § (2) bekezdése alapján létrejött, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal vezetője által kiadott, a Békés Megyei Kormányhivatal és a Csongrád Megyei Kormányhivatal eljárásaihoz kapcsolódóan felmerülő szakkérdések vizsgálatának és megválaszolásának eljárásrendjéről szóló 29/2015. (IX. 30.) számú utasítás 1. §-a és 1. sz. melléklet 35. pontja értelmében a Csongrád Megyei Kormányhivatal, mint környezetvédelmi hatáskörben eljáró hatóság jogosult a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Építésügyi Osztályát, mint a tárgyi tudással rendelkező, az ügytárgy elhelyezkedése szerinti megyei kormányhivatal szervezeti egységének vezetőjét megkeresni a településrendezési tervekkel való összhang szakkérdésének vizsgálatára céljából.

Mindezen jogszabályhelyek értelmében vizsgáltuk a benyújtott dokumentáció alapján a tervezett gázvezeték nyomvonalának vonatkozásában az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény, valamint a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése

által meghozott, a Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervéről szóló 19/2011. (XI. 29.) rendelet előírásaival való összhangot.

*

A szakhatóságot a Rendelet 28. § (3) bekezdése alapján kerestem meg 2016. január 8-án.

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály szakhatósági állásfoglalását a rendelkező részben, „A szakhatóságok előírásai” fejezetben előírtam.

A szakhatósági állásfoglalás indokolása:

„A vízügyi-vízvédelmi hatóság a kérelemhez mellékelt dokumentáció, és a kezelői nyilatkozatot adó Alsó-Duna-völgyi Igazgatóság elvi kezelői hozzájárulása alapján az alábbiakat állapította meg:

A tervezett tevékenység leírása:

A tervezett gázvezeték magyarországi teljes hossza: 245,522 km. A gázvezeték 5 megyét és 74 település közigazgatási területét érinti.

A vezeték átmérője: a teljes szakaszon DN 1400 (56) méretű

falvastagsága 23 ill 30,5 mm, a cső külső átmérője mindkét esetben 1422 mm

anyaga: acélcső

nyomása: DP 100 bar névleges nyomású

A tervezett nyomvonal az alábbi vízfolyásokat keresztezi:

Megye	Település	Szelvényszám	Leírás	Megjegyzés
Bács-Kiskun	Dávod	6+510	Igali főcsatorna	14/4,0
Bács-Kiskun	Dávod	11+735	Csatorna, árok	>3m
Bács-Kiskun	Dávod	12+481	Ferenc tápcsatorna Csatorna, árok	80/2,0
Bács-Kiskun	Dávod	13+446	Csatorna, árok	időszakos vízfolyás
Bács-Kiskun	Nagybaracska	13+851	Fedett csatorna, csatorna, árok	-
Bács-Kiskun	Nagybaracska	15+946	Fedett csatorna, csatorna, árok	2
Bács-Kiskun	Dunafalva	20+316	Csatorna, árok	3/1,2
Bács-Kiskun	Dunafalva	21+257	Keresztfoki csatorna	5/2,0
Bács-Kiskun	Dunafalva	22+452	Csatorna, árok	3/1,5
Bács-Kiskun	Dunafalva	23+426	Bakóta csatorna	3/1,5

Bács-Kiskun	Dunafalva	23+459	Csatorna, árok	1
Bács-Kiskun	Dunafalva	26+300	Ágas csatorna	3/1,2
Bács-Kiskun	Dunafalva	27+169	Csatorna, árok	<=3m
Bács-Kiskun	Dunafalva	28+469	Csatorna, árok	<=3m
Bács-Kiskun	Dunafalva	29+460	Duna	500/12

A vízfolyások kezelője az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, az Igazgatóság az 1690-009/2014. számon elvi kezelői hozzájárulását adta a vízfolyások keresztezéséhez.

A Duna folyam alatti átfúrásához szükséges vízmennyiséget a Dunából veszik ki. A tervezett kivétel 2000 m³.

A vezeték nyomáspróbájához szintén nagy mennyiségű vízkivételre van szükség. A vízkivétel kizárólag vízjogi engedéllyel végezhető.

Vízellátás:

A tervezett tevékenység - gázvezeték építés – vízellátás szempontjából nem releváns.

Szennyvízelhelyezés:

A tervezett tevékenység – gázvezeték építés - szennyvíz elhelyezés szempontjából nem releváns.

Csapadékvíz elvezetés:

A tevékenységhez területi vízrendezés nem kapcsolódik.

Felszíni- és felszín alatti vízvédelem

A vezeték, mint létesítmény a felszín alatti vizekre nem fejt ki érdemi hatást, a talajvízszintet nem befolyásolja, szennyezést rendeltetésszerű építés és üzemeltetés esetén nem okoz. Építés alatt a vízfolyások minőségére gyakorolt hatások lehetnek jelentősek, amelyek védelmére a vízügyi hatóság a rendelkező részben előírást tett.

Vízbázis védelem

A Déli Áramlat földgázszállító vezeték tervezett nyomvonala érinti a Dunafalva, Leneskert sérülékeny távlati vízbázis hidrológiai védőövezetének „B” védőzónáját. A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete szerint új létesítménynél a környezetvédelmi hatásvizsgálat eredményétől függően megengedhető a tevékenység.

Árvíz és jég levonulás

A Duna adott szelvényében történő átfúrás a Duna nagyvízi medrét is érinti.

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm.

rendelet 5.§ (3) bekezdése előírja, hogy építmény nagyvízi mederben történő elhelyezéséhez a folyószakasz mederkezelőjének hozzájárulását be kell szerezni.
Erre vonatkozóan a rendelkező részben előírást tettem.

Összességében a vízügyi-vízvédelmi hatóság megállapította, hogy a tervezett létesítmény megvalósítása és üzemeltetése a felszíni és felszín alatti vizek minőségét-mennyiségét rendeltetésszerű üzemeltetés esetén nem veszélyezteti, üzemelő vízbázis kijelölt védőterületét érinti, a jogszabályban előírtak betartása esetén a vízbázisra negatív hatást nem gyakorol, az árvíz és jéglevonulását számottevően nem befolyásolja.

Az előbbiek miatt a vízügyi-vízvédelmi hatóság a rendelkező részben foglalt kikötésekkel hozzájárult a környezetvédelmi engedély kiadásához.

Az eljárásban a vízügyi hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (Ket.) 45/A § (2) bekezdése alapján vizsgálta hatáskörét és illetékességét.

A területi vízügyi-vízvédelmi hatóság szakhatósági hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés 3. pontja, valamint a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. Korm. rendelet 28.§ (3) bek. és az 5. sz. melléklet 3. pontja, illetékességét a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet 3. pontja állapítja meg.

A vízügyi hatóság szakhatósági állásfoglalását a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 44. § (6) bekezdése, 72. § (1) bekezdése alapján hozta meg.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezés lehetőségét a Ket. 44. § (9) bekezdése zárja ki.”

*

Tekintettel arra, hogy a tervezett gázvezeték a 18+450 szelvényben belép Mohács közigazgatási területére (Sárhát) is, így a Baranya Megyei Kormányhivatal illetékességi területét is érinti, ezért 2016. január 8-án belföldi jogsegély keretében hatóságom megkereste a Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályát. A Főosztály 739-2/2016. számon az alábbiakat nyilatkozta:

„A fenti hivatkozási számon érkezett belföldi jogsegély teljesítése iránti megkeresésükre tájékoztatjuk, hogy a tárgyi ügyben a környezet- és természetvédelmi hatáskörben eljáró Baranya Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) előtt a Déli Áramlat Magyarország Zrt. (1123 Budapest, Alkotás u. 50.; a továbbiakban: Zrt.) kérelmére környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárás van Folyamatban.

A kérelem szerint a Zrt. a Kormányhivatal illetékességi területe vonatkozásában kérelmezte a környezetvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatását.

Belföldi jogsegélyében hivatkozott Mohács (Sárhát) település - a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése és a 2. számú melléklet 5. pontja figyelembevételével – a Kormányhivatal illetékességei területéhez tartozik.

A Zrt. kérelméhez mellékelte az UNITEF '83 Műszaki Tervező és Fejlesztő Zrt. (1119 Budapest, Bornemissza tér 12.; a továbbiakban: Tervező) által készített környezeti hatásvizsgálati engedélyezési dokumentáció, NATURA 2000 hatásbecslési dokumentációt, előzetes régészeti dokumentációt, közérthető összefoglalót 2-2 példányban, valamint elektronikus adathordozón.

Megállapítható, hogy a dokumentáció kiterjed Mohács (Sárhát) települések területére is, így a Kormányhivatala e település vonatkozásában is vizsgálja a környezetvédelmi engedély kiadhatóságát.”

Hivatalunk 2016. január 8-án – figyelemmel a R. 1. § (6b) és (6c) bekezdésére – belföldi jogsegély keretében megkereste a tevékenység telepítési helye szerinti települések jegyzőjét.

A Nagybaracsikai Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője a megkeresésre 2016. január 19-én 58-3/2016. számon az alábbi nyilatkozatot adta:

„A Déli Áramlat gázvezeték környezeti hatástanulmányban leírt tevékenység helyi jelentőségű környezet- és természetvédelmi területet nem érint, a tevékenység a helyi településrendezési eszközökkel (a helyi építési szabályzatról szóló 19/2013. (XII.30.) számú önkormányzati rendelet, településfejlesztési koncepció) nem ellentétes.”

Hercegszántó Község Jegyzője a megkeresésre 2016. január 26-án 49-2/2016. számon az alábbi nyilatkozatot adta:

- 1) „A tervezett beruházás, tevékenység megfelel Hercegszántó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2013. (VI.6.) számú normatív határozatával jóváhagyott Település-szerkezeti Tervének, valamint Hercegszántó Község Önkormányzata Képviselőtestületének 5/2013. (VI.10.) Önkormányzati rendelete szerinti Helyi Építési Szabályzat, és jóváhagyott szabályozási tervek előírásainak.*
- 2) A dokumentáció szerinti beruházás helyi védettségű területet nem érint, a tervezett tevékenység összhangban van a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott környezet- és természetvédelmi követelményekkel.*
- 3) A nyomvonal meghatározásánál figyelembe vették az előzetes egyeztetések során tett észrevételeinket.”*

Dávod Község Jegyzője a megkeresésre 2016. január 26-án 61/2/2016. számon az alábbi nyilatkozatot adta:

- 1) „A tervezett tevékenység a településrendezési eszközökkel (7/2008 (X.01.) sz. képviselőtestületi rendelet a település szabályozási tervéről valamint a kapcsolódó helyi építési szabályzatról) nem ellentétes, azoknak megfelel.*
- 2) A dokumentáció szerinti beruházás helyi védettségű területet nem érint, a tervezett tevékenység összhangban van a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott környezet- és természetvédelmi követelményekkel.”*

A Szeremlei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője a megkeresésre 2016. január 27-én 60/2/2016. számon az alábbi nyilatkozatot adta:

- 1) „A tervezett beruházás, tevékenység a településrendezési eszközökkel (Dunafalva község Önkormányzata Képviselő testülete 206/2004. (X.27.) sz. határozatának melléklete, Dunafalva Településfejlesztési Konceptiója) – helyi építési szabályzat, szabályozási terv hiányában – az általános érvényű, kötelező építésügyi előírásokkal nem ellentétes, azoknak megfelel.
- 2) A dokumentáció szerinti beruházás helyi védettséggű területet nem érint, a tervezett tevékenység összhangban van a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással.”

*

Az eljárásba belföldi jogsegély keretében bevont Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság és Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, mint természetvédelmi kezelők 48-2/2016. és 776-2/2016. számmal nyilatkozatukat megadták:

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság:

„A környezeti hatástanulmány dokumentációjában foglaltak alapján Igazgatóságunk megállapította, hogy jelen engedélyezési eljárásban a Déli Áramlat gázvezeték megvalósíthatósági tanulmányában jelzett (tanulmány 15. old.) 2. nyomvonal változata került hatásvizsgálati elemzésre. A vizsgálatra kiválasztott nyomvonal a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területét nem érinti. Megvalósítása - a jelenleg rendelkezésünkre álló adatok és benyújtott tervdokumentáció alapján — bizonyíthatóan negatív hatással nem jár az Igazgatóság működési területén található természetvédelmi oltalom alatt álló területekre, védett- és fokozottan védett természeti értékekre, ezért Igazgatóságunk a benyújtott dokumentációval kapcsolatosan kifogást nem emel.

Igazgatóságunk jelen nyilatkozatot a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 37. § aa) pont alapján adta.”

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság:

„A Déli Áramlat gázvezeték tervezett nyomvonala érinti a Duna-Dráva Nemzeti Park törzsterületét - Duna folyam keresztezése - (7/1996. KTM rendelet a Duna-Dráva Nemzeti Park létesítéséről), amely egyben része a Natura 2000 hálózatnak (Gemenc Különleges Madárvédelmi Terület, és Béda-Karapancsa Kiemelt Jelentőségű Természet-megőrzési Terület HUDD10003; HUDD20045). Az érintett törzsterület továbbá magterület övezetként az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. Törvény (OTrT.) 3/1. számú mellékletében kijelölésre került Országos Ökológiai Hálózatnak is eleme.

A tervezett nyomvonal keresztezi a Ferenc tápcsatornát és az Igali Főcsatornát, mely csatornák 50 méteres parti zónájukkal együtt ökológiai folyosóként szintén részét képezik az Országos Ökológiai Hálózatnak.

A tervezett nyomvonal további 12 helyen keresztes időszakos vagy állandó vízfolyást, árkot.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentációban az érintett Natura 2000 területek jelölő élőhelyeire és jelölőfajaira vonatkozóan az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet szerinti hatásbecslést elvégezték, továbbá az egyéb hazai védett természeti értékekre, természetes vegetációjú területekre, a vizes élőhelyekre gyakorolt hatásokat is vizsgálták.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentációban ellentmondás található, mert a dunai keresztezésénél egy helyen úgy nyilatkozik, hogy az irányított fűrésznél nem érintenek védett és Natura 2000 területet, ugyanakkor más helyen azt mondja, hogy a fogadó gödrök egyike

Natura 2000 terület (egyben védett természeti terület) határán, a másik pedig azon belül helyezkedik el.

A beruházás környezetvédelmi engedélyének kiadásához - a rendelkezésre álló adatok alapján – az alábbi feltételek, kikötések megtartása esetén természetvédelmi kezelői hozzájárulásunkat adjuk:

- *A kivitelezési munkálatok megkezdése előtt legalább 5 munkanappal a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságot értesíteni kell.*
- *A dunai irányított fűrés esetében a be- és kilépési pontokat, továbbá az indító és fogadó gödröket védett természeti területen, illetve Natura 2000 területen kívül kell kialakítani.*
- *A Ferenc csatorna, illetve az Igali Főcsatorna környezetében a be- és kilépési pontokat, továbbá az indító és fogadó gödröket a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatárásával közösen kell kijelölni.*
- *A hatásvizsgálat dokumentációban Dávod3 és Dávod4 kóddal jelölt helyszíneken, továbbá a dunai ártéren kivitelezési munkálatok csak vegetációs időn kívül (szeptember 1. és március 15. között) végezhetők.*
- *A dunai ártéren, továbbá a Dávod3, Dávod4 és Dunafalval kódszámmal jelölt területeken és erdőterületeken csak szűkebb (20,6 m-es) területsáv vehető igénybe, az ezen kívül eső területrészek sem munkagépek, sem építési anyagok tároló-, deponáló-felvonulási stb. helyeként nem vehetők igénybe.*
- *Fokozottan védett madárfajok lakott fészkeknek tágabb védőzónáján (200-400 m) belül kivitelezési munkálatok csak az adott faj fészkelési idején kívül végezhetők. Az érintett területeket és fészkelési időszakokat a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársaival közösen kell kijelölni, illetve meghatározni.*
- *Nyílt árkos fektetésénél a munkaárok falát úgy kell kialakítani (pl. partfalak hálós takarásával, vagy a madarak távol tartását biztosító rézsű kialakításával), hogy azokon megelőzzék védett és fokozottan védett madarak (pl. partifecske - Riparia riparia, gyurgyalag - Merops apiaster) megtelepedését.*
- *Amennyiben a munkaárkokban mégis megtelepednek védett, vagy fokozottan védett madarak, azt jelezni kell a területileg illetékes természetvédelmi őr felé, a munkálatokat pedig az érintett szakaszon a fészkelési idő végéig fel kell függeszteni.*
- *A megtelepedett védett vagy fokozottan védett madarak zavarása, riasztása, elpusztítása, továbbá költőhelyeik lerombolása, károsítása tilos.*
- *A munkaárkokba kerülő állatok kíméletes eltávolításáról folyamatosan (naponta legalább 1 alkalommal) gondoskodni kell.*
- *A természetes vegetációjú területeken a kivitelezést követően a terület helyreállításáról gondoskodni kell.*
- *A természetvédelmi érdekek maradéktalan érvényesülésének elérése végett javasoljuk a kivitelezés időtartamára természetvédelmi szakfelügyelet előírását.”*

Az eljárásba belföldi jogsegély keretében bevont Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság 0253-/2016. számon az alábbiakat nyilatkozta:

„A hivatkozott dokumentációkból az alábbiak állapíthatók meg:

A Déli Áramlat gázvezetékre vonatkozó környezeti hatástanulmány szerint a tervezett nyomvonal az alábbi vízilétesítményeket érinti:

- *ADUVIZIG* vagyongazdálkodásában lévő csatornák a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2. § (3) b pontja szerinti (kizárólagos állam tulajdonában lévő csatornák):
  - Ferenc-tápcsatorna (Dávod 0390/8 hrsz.)
  - Igali-főcsatorna (Dávod 096 hrsz.)
  - Északi-főgyűjtő (Dunafalva 0569)
- *ADUVIZIG* vagyongazdálkodásában lévő csatornák a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2. § (3) c pontja szerinti (egyéb vizek és közcélú vízellátási létesítmények kategóriájába tartozó csatornák):
  - Ágas-csatorna (Dunafalva 0192/1, 0111/2 hrsz.)
  - Püspökpusztai II. csatorna (Dávod 0387/2 hrsz.)
- Nem az *ADUVIZIG* vagyongazdálkodásában lévő csatornák:
  - Bakóta-csatorna érintett szakasza (1+950 cskm)
  - Bakóta-csatorna I. mellékág
  - Sárfok-csatorna
- *ADUVIZIG* vagyongazdálkodásában lévő Dunafalva 04/2 hrsz-ú Duna szakasz (1462+050 fkm)
- *ADUVIZIG* vagyongazdálkodásában lévő árvízvédelmi fővédvonal (31+400 tkm)
- Leneskert távlati sérülékeny vízbázis hidrogeológiai védőövezetének „B” védőzónája

A tervezett nyomvonal keresztezi továbbá az Igazgatóságunk kezelésében lévő Dávod 50 CE, illetve a Dunafalva 116 A és B erdőrészleteket.

A keresztezésekre vonatkozóan jelenleg az alábbi jogszabályok vonatkoznak:

- *a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet*
- *a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet*
- *a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet*

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a jelen dokumentum nem minősül a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló 53/2012. (III. 28.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése szerinti hozzájárulásnak.

A környezetvédelmi hatóság a R. 8. § - 10. §-ban foglaltak alapján az alábbiak szerint biztosította a nyilvánosság bevonását az eljárásba:

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 29. § (6) bekezdése alapján hatóságom a hatásterületen élő

ügyfeleket és az ügyfélnek minősülő szervezeteket az eljárás megindításáról hirdetményi úton az alábbiak szerint értesítette:

Az eljárás megindítását követően hatóságunk 2016. január 7-én honlapján, valamint hivatalában közzétette a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó közleményt, ezzel egyidejűleg azt megküldte Dunafalva, Nagybaracska, Hercegszántó, Dávod Községek Jegyzőjének, hogy gondoskodjanak annak közhírré tételéről. Az országos társadalmi szervezetek értesítése e-mailen keresztül megtörtént.

A tervezett tevékenységgel kapcsolatos közlemény a Szeremlei Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján Dunafalván, Hercegszántó Község Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján és Dávod Község Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján 2016. január 13-tól 2016. február 24-ig, a Nagybaracscai Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján 2016. január 12-től 2016. február 12-ig közzétételre került, mellyel kapcsolatosan észrevétel nem érkezett.

A közmeghallgatásra 2016. március 3-án – melyről szóló hirdetményt a környezetvédelmi hatóság 2016. január 27-én honlapján közzé tette, és még aznap megküldte az érintett önkormányzatok jegyzőjének, hogy gondoskodjanak annak hirdetményezéséről – a Nagybaracscai Közös Önkormányzati Hivatal Tanácskozó termében (6527 Nagybaracska, Szabadság tér 10.) került sor.

Az érintettek értesítése 82208-5-22/2016. és 82208-5-23/2016. számon megtörtént.

A közmeghallgatásról szóló közlemény a Szeremlei Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján Dunafalván, Hercegszántó Község Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján és Dávod Község Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján 2016. február 3-tól 2016. február 19-ig, a Nagybaracscai Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján 2016. február 2-től 2016. március 3-ig közzétételre került.

A közmeghallgatás időpontjáig észrevétel nem érkezett.

A közmeghallgatáson a tervező és a hatóság képviselőin kívül a közmeghallgatáson készült jelenléti íven szereplő érintettek jelentek meg.

A jelenlévők a környezetvédelmi hatóság által lefolytatott eljárásról és a tervezett beruházásról szóló tájékoztatást meghallgatták, észrevételek, kérdések nem hangzottak el.

A közmeghallgatásról készült hangfelvételt hivatalunk a R. 9. § (9) bekezdése alapján elektronikus úton 82208-5-36/2016. számon közzétette.

A határozatot a R. 10. § (1) bekezdése és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban Kvtv.) 71. § (1) bekezdés b) pontja alapján hoztam meg.

A környezetvédelmi engedély a R. 10. § (4) bekezdés a) pontja szerint tartalmazza azokat az előírásokat, amelyek a káros környezeti hatások elkerülésére, csökkentésére - és ha lehetséges - megszüntetésére vonatkoznak.

Az engedély érvényességi idejét a R. 11. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdés alapján határoztam meg.

A környezetvédelmi hatóság jelen határozatot a Kvtv. 71. § (3) bekezdése értelmében – jogerőre emelkedésre tekintet nélkül hivatalában, honlapján és a központi rendszeren (www.magyarorszag.hu) – nyilvánosan közzéteszi.

Az ügyintézési határidő lejártának napja: 2016. március 29.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (továbbiakban: FM rendelet) 2. számú mellékletének 9. pontja alapján határoztam meg.

A jogorvoslati eljárási díját a FM rendelet 2. § (5)-(7) bekezdése alapján állapítottam meg.

A fellebbezési jogot a Ket. 98. § (1) bekezdése és 99. § (1) bekezdése alapján biztosítottam. A fellebbezést a Ket. 102. § (1) bekezdése alapján annál a hatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott döntést hozta.

A környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység jogkövetkezményeit a R. 26. § (4) bekezdése határozza meg.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény (továbbiakban: törvény) 2. (1) bekezdése szerint az eljáró hatóság az általa hozott döntéseket hirdetményi úton kézbesíti, így hatóságunk ezen döntését megküldi az eljárásban érintett, hatásterületen lévő Dunafalva, Nagybaracska, Hercegszántó, Dávod Községek Jegyzőjének, akik gondoskodnak annak közzétételéről. A törvény 2. § (2) bekezdése alapján a döntés kézbesítésének napja a hirdetmény kifüggesztését követő 5. nap, ezért kérem, hogy a kifüggesztést követően szíveskedjen tájékoztatni hivatalunkat annak időpontjáról.

A Ket. 14. § (3) bekezdés f) pontja alapján a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló külön törvény vagy annak felhatalmazása alapján kormányrendelet e törvénytől és az ügyfajtára vonatkozó különös eljárási szabályoktól eltérő rendelkezéseket állapíthat meg a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánításra.

A R. 5. § (1) bekezdése alapján a Kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánított, az 1. mellékletben meghatározott beruházásokkal összefüggő, azok megvalósításához és használatbavételéhez (forgalomba helyezéséhez, üzemeltetéséhez, működéséhez) közvetlenül szükséges, a 2. mellékletben felsorolt közigazgatási hatósági ügyekben hozott döntés **fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.**

Hatóságom hatáskörét a R. 7. § (1) bekezdése, illetékességét a Rendelet 8. § (1) bekezdése állapítja meg.

S z e g e d, 2016. március 24.

Dr. Juhász Tünde
kormány megbízott nevében és megbízásából:

Dr. Bangha Ágnes
mb. főosztályvezető

Kapják:

1. Déli Áramlat Magyarország Zrt. 1123 Budapest, Alkotás u. 50. tv.
2. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály
6000 Kecskemét, Nagykőrösi u. 32. HKP
3. BKMKH Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főoszt., Növény- és
Talajvéd.-i Oszt. 6000 Kecskemét, Halasi út 36. HKP
4. BKMKH Kecskeméti Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
6000 Kecskemét, Széchenyi krt. 12. HKP
5. BKMKH Bajai Járási Hivatal Földhivatali Osztály
6500 Baja, Árpád tér 1. HKP
6. BKMKH Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály, Erdőfelügyeleti és Hatósági
Osztály 6000 Kecskemét, József A. u. 2. HKP
7. Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság 6500 Baja Széchenyi I. u. 2/C.
8. Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság 6000 Kecskemét, Liszt F. u. 19.
9. Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 7625 Pécs, Tettye tér 9. HKP
10. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal, Műszaki Engedélyezési és
Fogyasztóvédelmi Főosztály, Bányászati Osztály 5000 Szolnok, Hősök tere 6. HKP
11. BKMKH Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály,
Építésügyi Osztály 6000 Kecskemét, Szent István krt. 19/a. HKP
12. Nagybaracscai Közös Önk. Hivatal Jegyzője 6527 Nagybaracska Szabadság tér 10. tv.
13. Hercegszántó Község Jegyzője 6525 Hercegszántó, Dózsa György u. 8. tv.
14. Dávod Község Jegyzője 6524 Dávod, Dózsa György utca 61. tv.
15. Dunafalva Község Jegyzője 6513 Dunafalva, Kossuth Lajos utca 4. tv.
16. BKM-i Kat. Ig. Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 6500
Baja, Bajcsy-Zsilinszky utca 10.
17. Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3. *tájékoztatásul* HKP
18. Hatósági Nyilvántartás
19. Irattár